

Elektronik oy güvenliği (1)

ÇETİN KAYA
KOÇ

Seçimin ardından elektronik oy güvenliği konusunda beyin jimnastiği yapmak faydalı olacak.

Elektronik oy makineleri güvenliği hakkında daha önce onlarca çalışma yapıldı. Bu çalışmaların önemli bir kısmı sosyoloji ve siyasal bilgiler araştırmacıları tarafından yapıldığı için nendense pek ilgi görmüyordu. Bunun nedenleri arasında siyasal bilgiler çalışmalarının sözel olarak dile getirilmesi ve kullanılan yöntem ve araçların pek inandırıcı olamaması ve ayrıca her çalışmanın bir çeşit “komple teorisi” yakalamış olma havası içinde yazılmasını sayabilir miyiz? Emin değilim, ancak bende herkes gibi www.dissidentvoice.org sitesinde Lynn Landes’in yazılarını okuyup, acaba bütün bunlar gerçek mi diye merak ediyordum. Bir örnek vereyim: Nebraska’da iki defa üst üste (1996 ve 2002) Cumhuriyet Partisi (Republican Party) adayı olarak seçilen Chuck Hagel’in aynı zamanda Nebraska’da sahip olduğu şirketinin Nebraska’daki elektronik oy makinelerinin çoğunu satıp, kurup ve çalıştırdığını biliyor muydunuz? Peki şimdi ayrıca “Chuck Hagel, Nebraska’da 24 yıl sonra seçilen ilk Cumhuriyet Partisi adayıydı ve 2002’de oy oranı yüzde 83’ü geçti” desem ve ardından da “Hagel’in şirketi bu oyların yüzde 80’ini sayan makinelerinin sahibiydi” diye ilave etsem, ne düşünürdünüz?

Söylediğim gibi sosyolo-

ji ve siyasal bilgiler konusunda komploteorilerinden kurtulmak pek olası değil. Bu makineler ve yapan şirketler hakkında yapılan onlarca çalışmalar, makinelerin ne kadar inandırıcılıktan yoksun ve güvensiz olduğunu gösterdi. Artık bu sorun o kadar herkesin bildiği bir konu haline geldi ki, karikatür ve fıkralara konu oldu. Bir takım sanatçılar, mizahi görüşlerini dile getirmek için farklı yollar bile denediler, örneğin, elektronik oy makinesi yapan şirketler arasında en büyüklerden biri olan Diebold şirketini alaya alan posterler yaptılar. Eğlence olsun diye bunları kendi web sayfamda toplamıştım: <http://is-lab.oregonstate.edu/koc/access/politics/diebold/>

Ancak elektronik oy güvenliği çok ciddi bir konu, çünkü oy vermek çok ciddi bir konu. Vatandaşlık hakkımız ve görevimizi ifa ederken oylarımızın yanlış sayılması işimize gelmez. Durumun gayet farkında olan California eyalet hükümetinin bir bakanlığı, California’da kullanılan elektronik oy makinelerinin güvenliklerinin araştırılması için California Üniversitesi’nden Matt Bishop tarafından yönetilen bir araştırmacı grubuna görev verdi. Bu araştırma sonucu hakkındaki görüşlerimiz bir sonraki yazımda olacak.

koc@cryptocode.net